

Ohjekortit tilapäisten liikennejärjestelyiden suunnitteluun

OULU

Sisällysluettelo

1. [Liikennemuotojen priorisointi tilapäisten liikennejärjestelyjen suunnittelussa](#)
2. [Liikenteenohjaussuunnitelma ja opastus maastossa](#)
3. [Esteettömyys](#)
4. [Viestintä](#)

Liitteet

1. [Rakennuttajan tarkistuslista](#)
2. [Urakoitsijan tarkistuslista](#)
3. [Tiedotemalli \(medialle\)](#)
4. [Tiedotemalli \(lähialueen kiinteistöille\)](#)
5. [Opaskarttamalleja](#)

OULU

1. Liikennemuotojen priorisointi tilapäisten liikennejärjestelyjen suunnittelussa

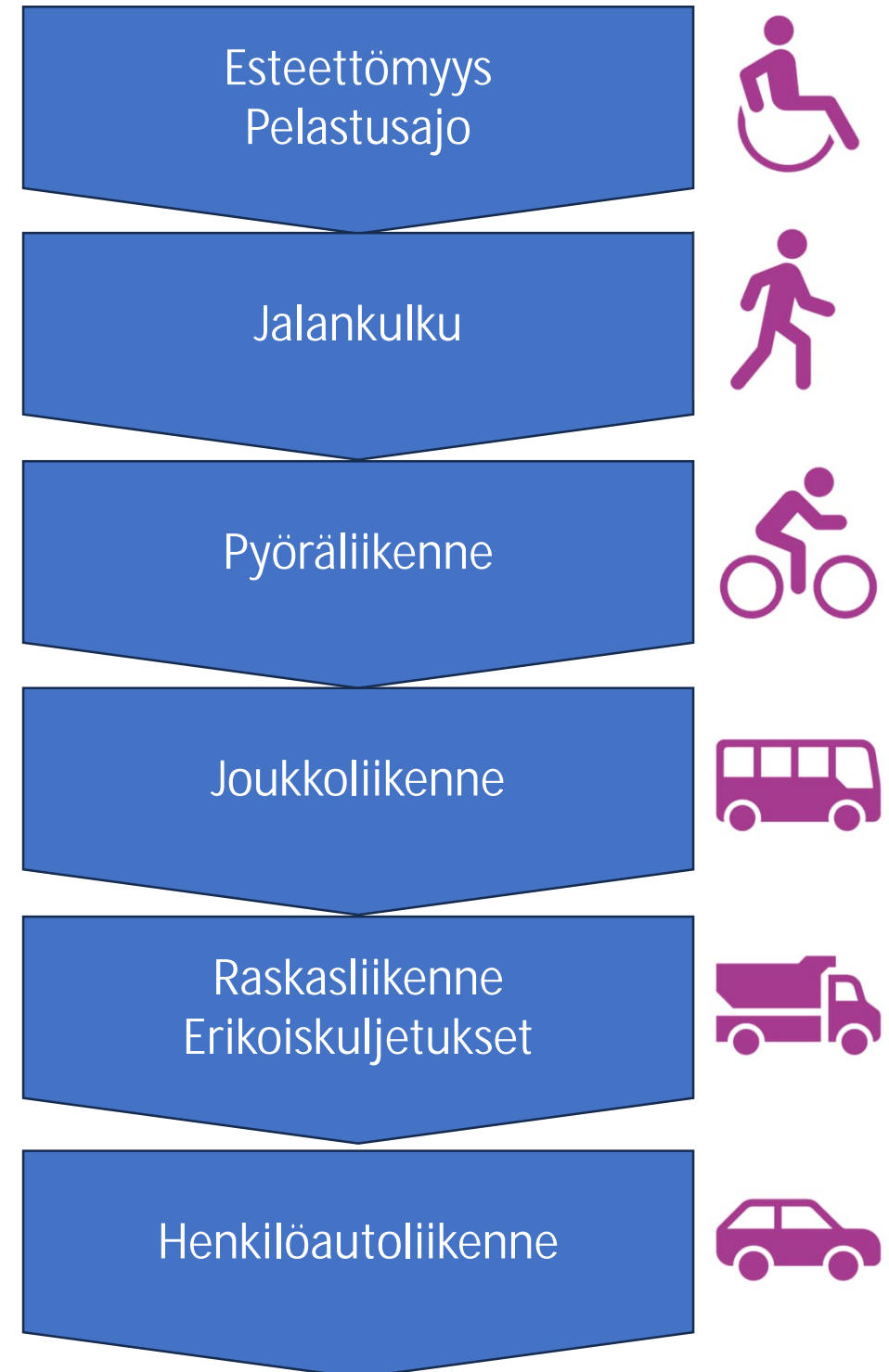
Liikennemuotojen priorisointi

Työmaiden liikenteen ohjauksessa priorisoidaan jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhteyksiä ennen henkilöautoliikenteen sujuvuutta. Ensisijaisesti pyritään tarjoamaan suorin ja lyhin reitti kävelijöille ja pyöräilijöille sekä välttämään turhia kadunylityksiä.

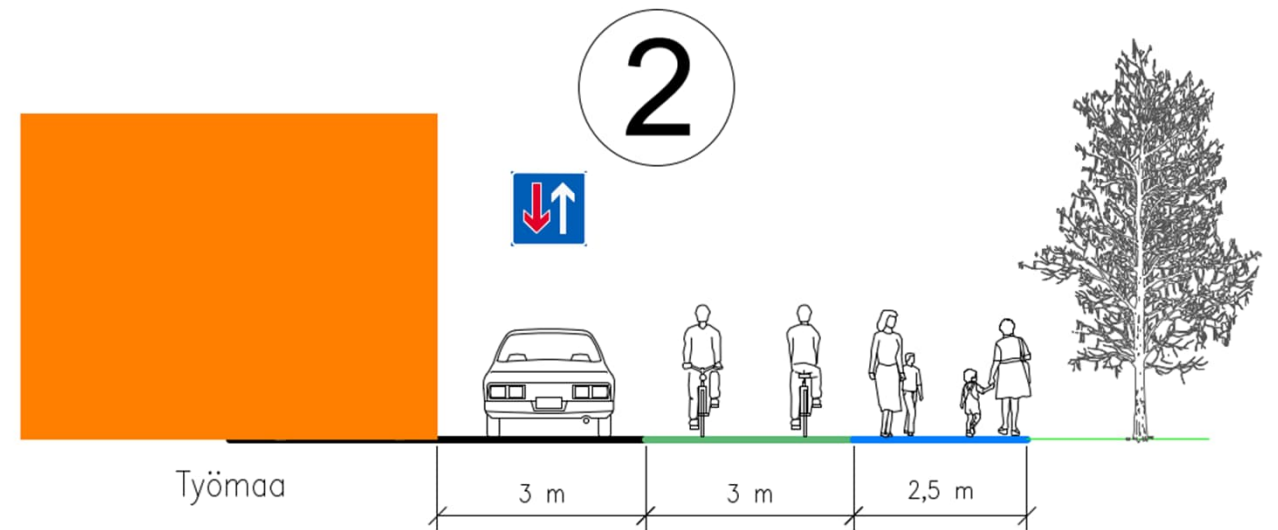
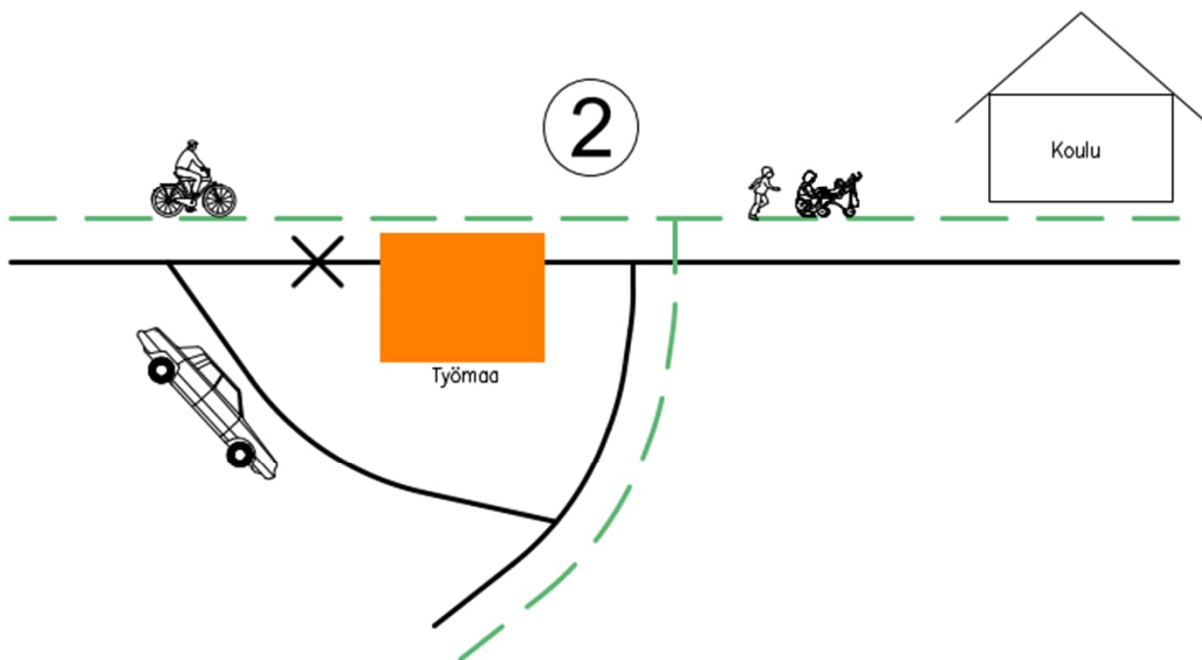
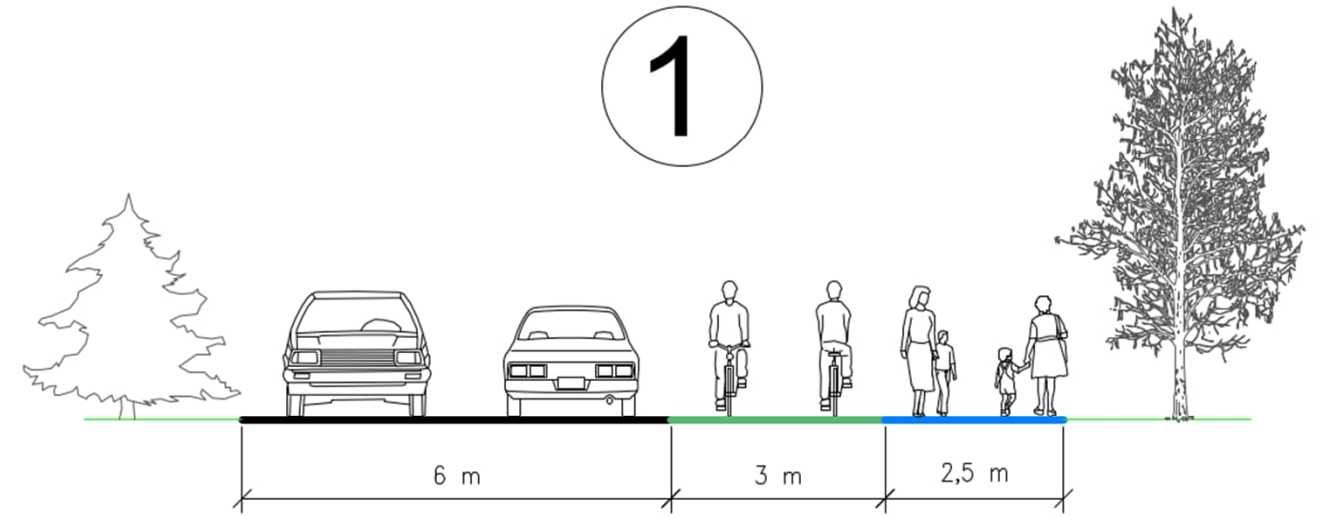
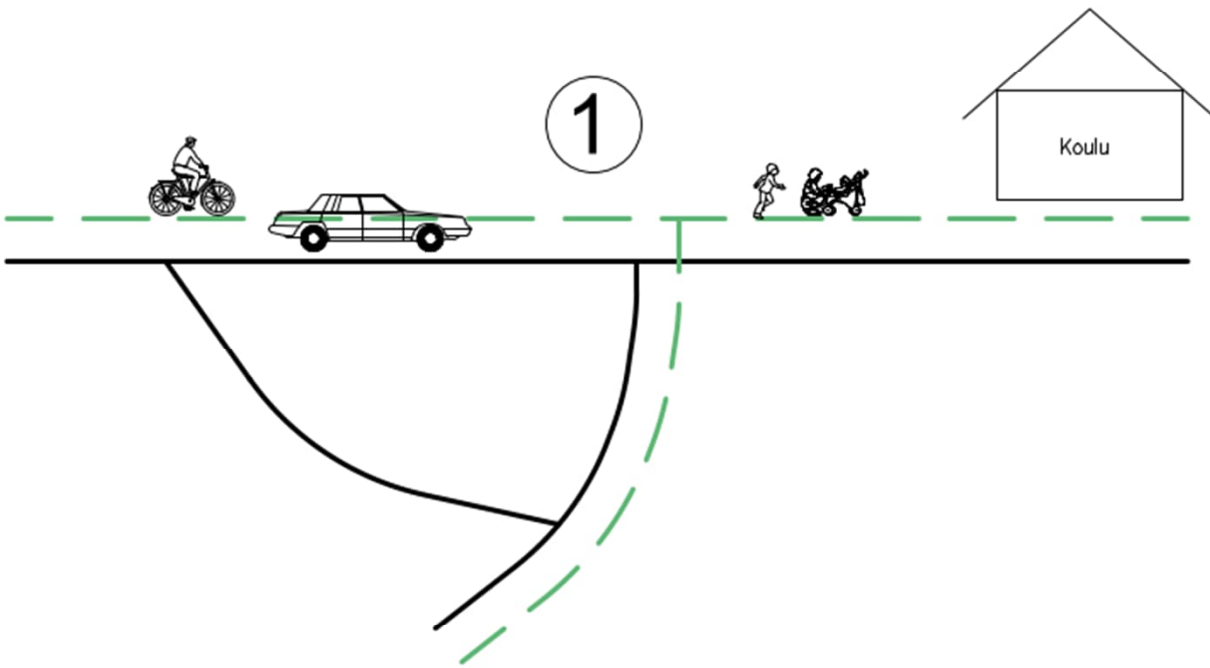
Lähtökohtaisesti kävelyä ja pyöräilyä ei saa ohjata kiertoreitille tai kadun toiselle puolelle ilman painavaa perustelua, vaan ensisijaisesti tila tulee ottaa tarpeellisella tavalla eroteltuna ajoneuvoliikenteeltä. Ajoradan voi kaventaa tai kaistamäärää vähentää. Poikkeuksena kadut, joilla on merkittävää joukkoliikennettä.

Jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen priorisoinnin tulee näkyä työmaiden liikennejärjestelyissä. Ensisijaisesti väliaikaisillakin reiteillä pyritään säilyttämään jalankulku- ja pyöräilyreitien alkuperäistä reittiä vastaava laatutaso. Tämä tukee esteettömyyttä sekä jalankulun ja pyöräilyn houkuttelevuutta myös väliaikaisissa tilanteissa.

Priorisointia on havainnollistettu seuraavan sivun kuvissa.

Liikennemuotojen priorisointi

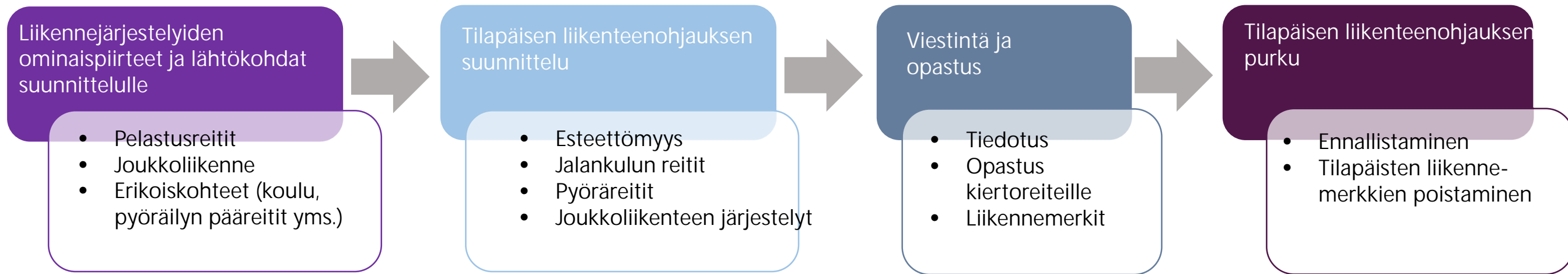

OULU

2. Liikenteenohjaussuunnitelma ja opastus maastossa

Liikenteen ohjauksen kokonaisuuden hallinta

Tilapäisten liikennejärjestelyiden suunnittelu aloitetaan kohteen ominaispiirteiden tunnistamisella. Tällöin selvitetään työalueen vaikutukset pelastusreitteihin sekä joukkoliikenteeseen sekä työkohteen läheisyydessä olevat erikoiskohteet esim. koulut, päiväkodit sekä erikoiskuljetusreitit tulee huomioida.

Lähtökohtaisesti liikennejärjestelyiden suunnittelu aloitetaan jalankulun ja pyöräliikenteen järjestelyistä. Mitä laajempi tai ajallisesti pitkäkestoisempi työmaa on kyseessä, sen tärkeämpää on varmistaa jalankulkijoille ja pyöräilijöille sujuvat, esteettömät ja turvalliset liikennejärjestelyt. Joukkoliikennereiteillä järjestelyissä on varmistettava linja-autoliikenteen kulku, mahdolliset tilapäiset pysäkkijärjestelyt sekä turvallinen kulku pysäkeille.

Myös viestintä ja opastus tulee suunnitella ajoissa ja laadukkaasti, yhteistyössä rakennuttajan kanssa.

Tilapäisen liikenteenohjauksen purku ja työmaan ennallistaminen ovat tärkeässä roolissa työmaan lopussa.

- 1 TUNNISTA kohteen OMINAISPIIRTEET
- 2 PRIORISOI esteettömyys sekä jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhteydet
- 3 KOMMUNIKOI ja toimita suunnitelma kaupungille ajoissa, ennen töiden aloittamista.
- 4 TOTEUTA ja YLLÄPIDÄ liikenteenohjaus laadukkaasti: tarkista esim. esteettömyyskävelyillä
- 5 SUUNNITTELE ja toteuta VIESTINTÄ kohdennetusti
- 6 TOTEUTA OPASTUS laadukkaasti
- 7 ENNALLISTA järjestelyt

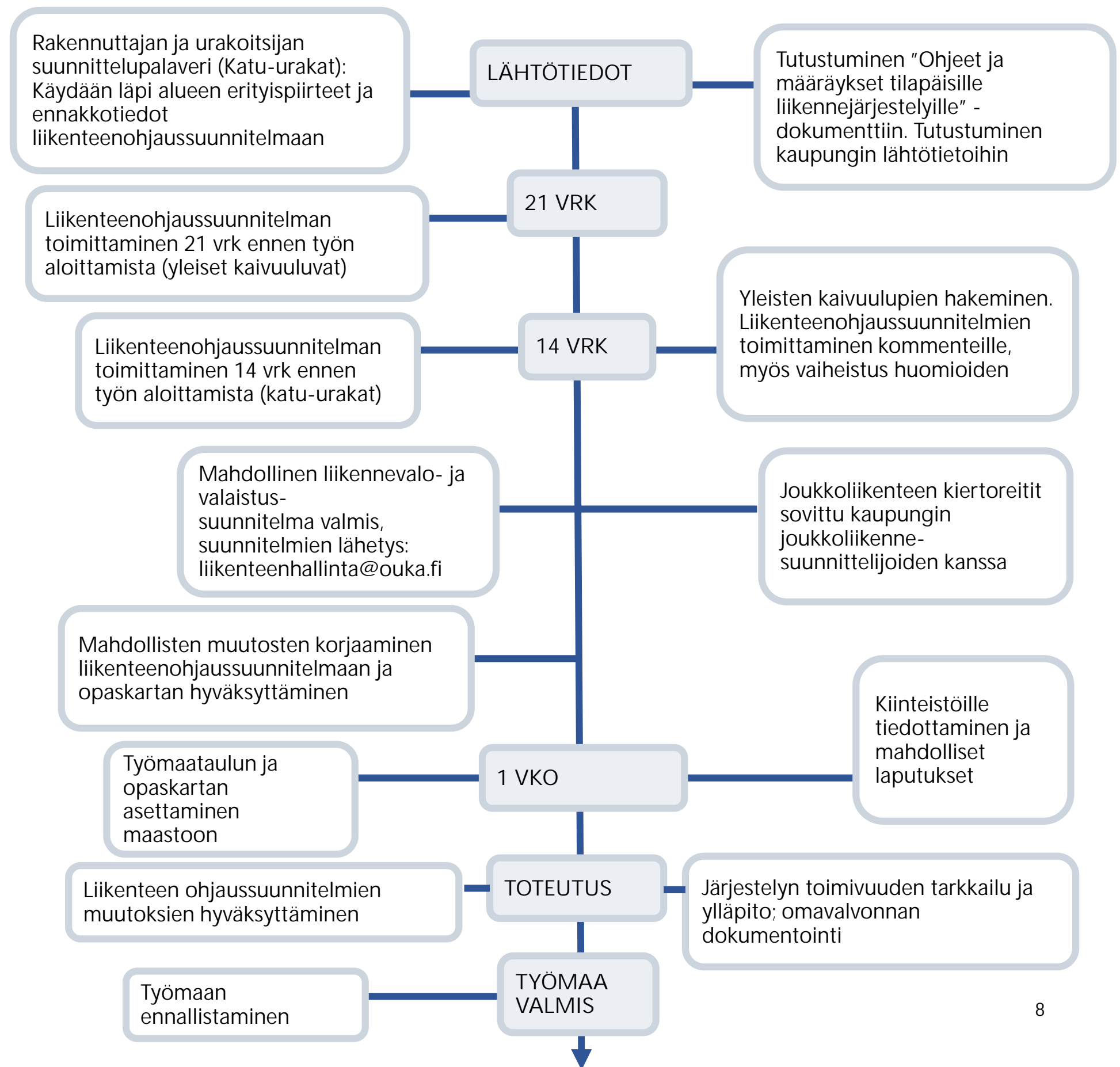
Tehtävien aikataulutus

Tilapäisten liikennejärjestelyiden toteuttamisen oikea-aikaisuus on tärkeä osa työmaan laadukasta onnistumista.

Rakennuttajan ja urakoitsijan vuoropuhelu ja lupien hakeminen ajoissa varmistavat liikenteenohjauksen onnistumisen ja laadun, koska kommentoinnille ja muutoksille jää silloin hyvin aikaa.

Jo toteuttamisen alkuvaiheissa on hyvä huomioida ja suunnitella myös tiedottaminen.

Ohessa esitetty urakoitsijan tehtävien ajoittaminen.

Liikenteenohjaussuunnitelman laatutaso ja toimittamisen määräajat

Liikenteenohjaussuunnitelma laaditaan Oulun kaupungin tarjoamalle neutraalille tai mustavalkoiselle karttapohjalle laatutason säilyttämiseksi. Karttapohja löytyy osoitteesta: <https://kartta.ouka.fi>. Hyvä pohja on kantakartta tai taustakartta.

Suunnitelma tulee laatia sähköisesti esimerkiksi Väyläviraston liikennemerkkikuvapankkia tai vastaavaa hyödyntäen: <https://vayla.fi/vaylista/liikennemerkit/kaikki-merkit>.

Suunnitelma tulee olla tietokoneella tehty pdf-muotoinen tai vastaava. Suunnitelman laadinnan voi myös ulkoistaa ulkoiselle toimijalle.

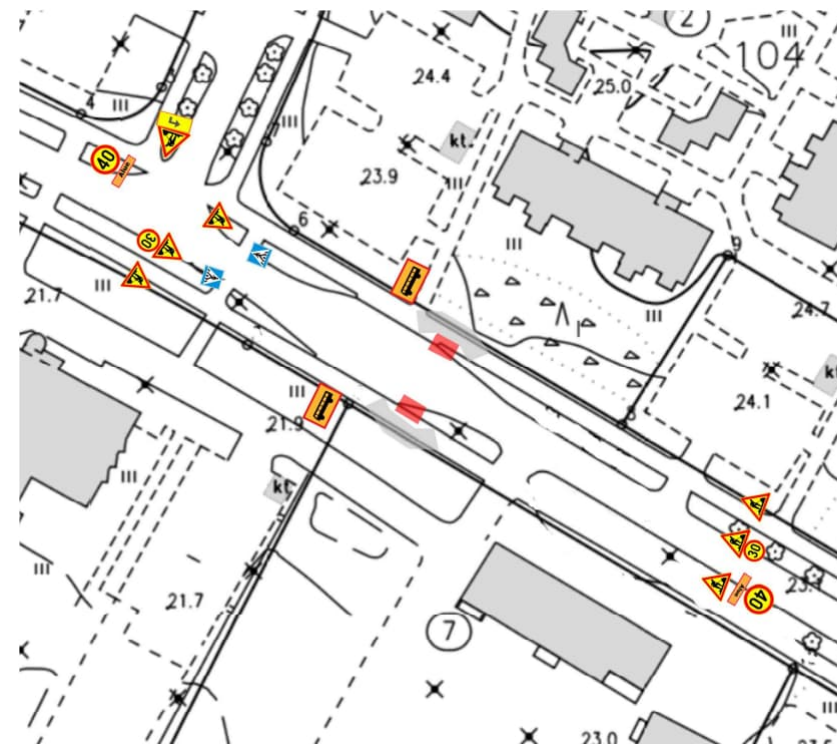
Liikenteenohjaussuunnitelma toimitetaan kaupungille ja tarkastutetaan rakennuttajalla/tilaajalla/valvojalla ajoissa

- katuluvat 21pv ennen toteuttamista
- katu-urakat 14pv ennen toteuttamista

Suunnitelma tulee olla hyväksytty ennen töiden aloittamista.

Suunnitelmassa tulee huomioida kaikki työmaan muutokset ja tarvittaessa suunnitelma laaditaan vaiheittain tarkastuttaen jokainen muutos.

Kangaskontiontie 12, liikenteenohjaus 3.vaihe

3. vaihe tarkoittaa kaukolämmön putkitöitä varten auki jäävää kaivantoa. Täyttötöyt tehdään putkitöiden valmistuttua. Liikenteenohjaus täyttötöissä hoidetaan vaiheiden 1. ja 2. mukaisesti.

■ = auki jäävät liitoskaivannot. Suojataan raskassuoja-aidoilla. Aidat varustetaan vilkuilla ja havaittavuutta parannetaan lamelleilla.

Putkiurakoitsija huomioi tarvittavan liikenteenohjauksen työvaiheelleen kaivannon valmistuttua.

■ Työmaakilvet työma-aitoihin tien molemmille puolille.

Esimerkki selkeästä liikenteen ohjauksen suunnitelmasta, joka laadittu mustavalkoisen kantakartan päälle

Ominaispiirteiden tunnistaminen

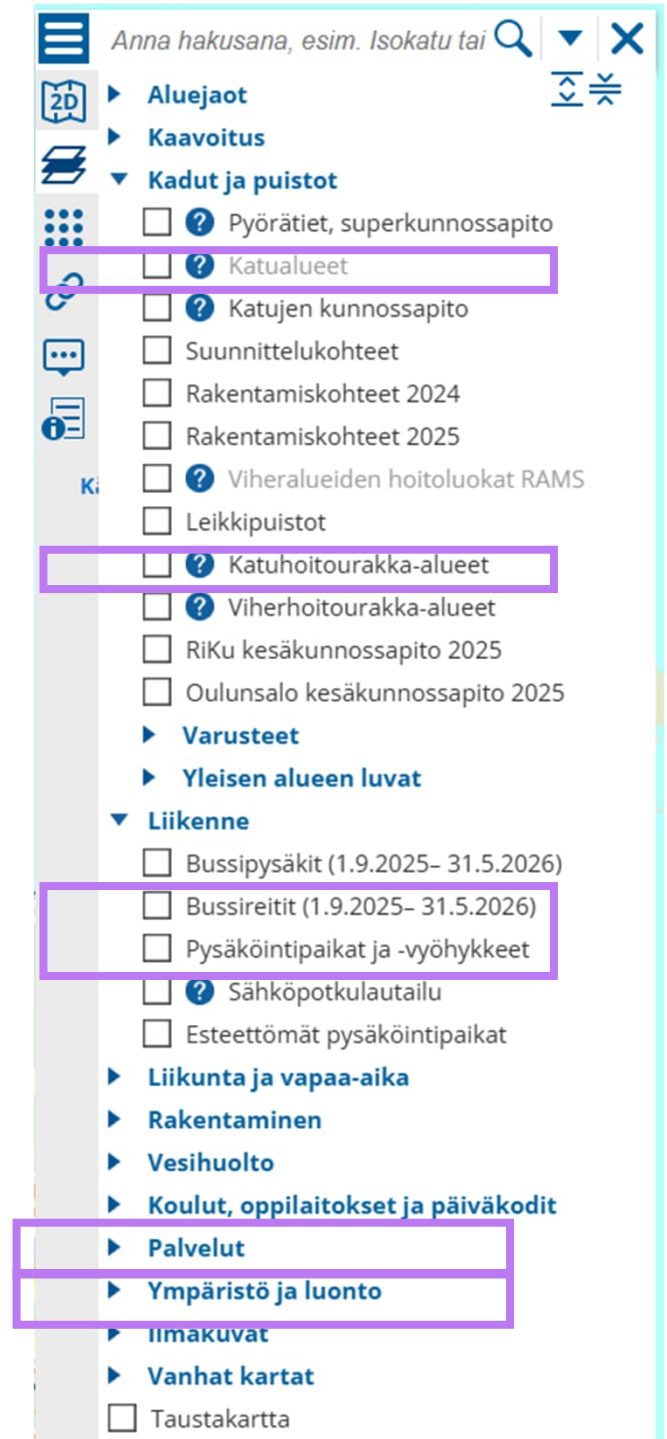
Liikenteenohjaussuunnitelman laatijan tulee tutustua alueen erityispiirteisiin ja pohtia alueella kulkeminen esteettömyyden, jalankulun ja pyöräliikenteen, joukkoliikenteen ja henkilöautoliikenteen näkökulmasta. Huomioida tulee myös pelastusajon sekä erikoiskuljetusreittien toimivuus.

Ennen järjestelyiden suunnittelua tulee tunnistaa alueen ominaispiirteet.

- Koulu- tai päiväkotireitin läheisyys
- Lähiympäristön isot työpaikat ja palvelut
- Merkittävä pyöräliikenteen reitti (Superkunnossapidettävä pyörätie)
- Kadun kunnossapitoluokka
- Nopeusrajoitus
- Erikoiskuljetusten reitit
- Joukkoliikennereitit ja pysäkkien sijainti
- Oleelliset tiedotettavat tahot (kiinteistöt, liikeyritykset jne)

Lisätietoja saa kaupungilta esim. aloituspalaverissa

Osoitteesta <https://kartta.ouka.fi/ims> löytyy tarvittavat tiedot

Oulun karttapalvelusta löytyy seuraavan kuvan mukaisesti tietoa alueesta kartalla.

Liikenteenohjaussuunnitelman sisältö

Liikenteenohjaussuunnitelma esitetään vaiheittain, ottaen ennakoiden huomioon tulevat muutokset työmaalla. Liikenteen ohjaussuunnitelma tulee toimittaa kaupungille tarkistettavaksi ennen töiden aloittamista.

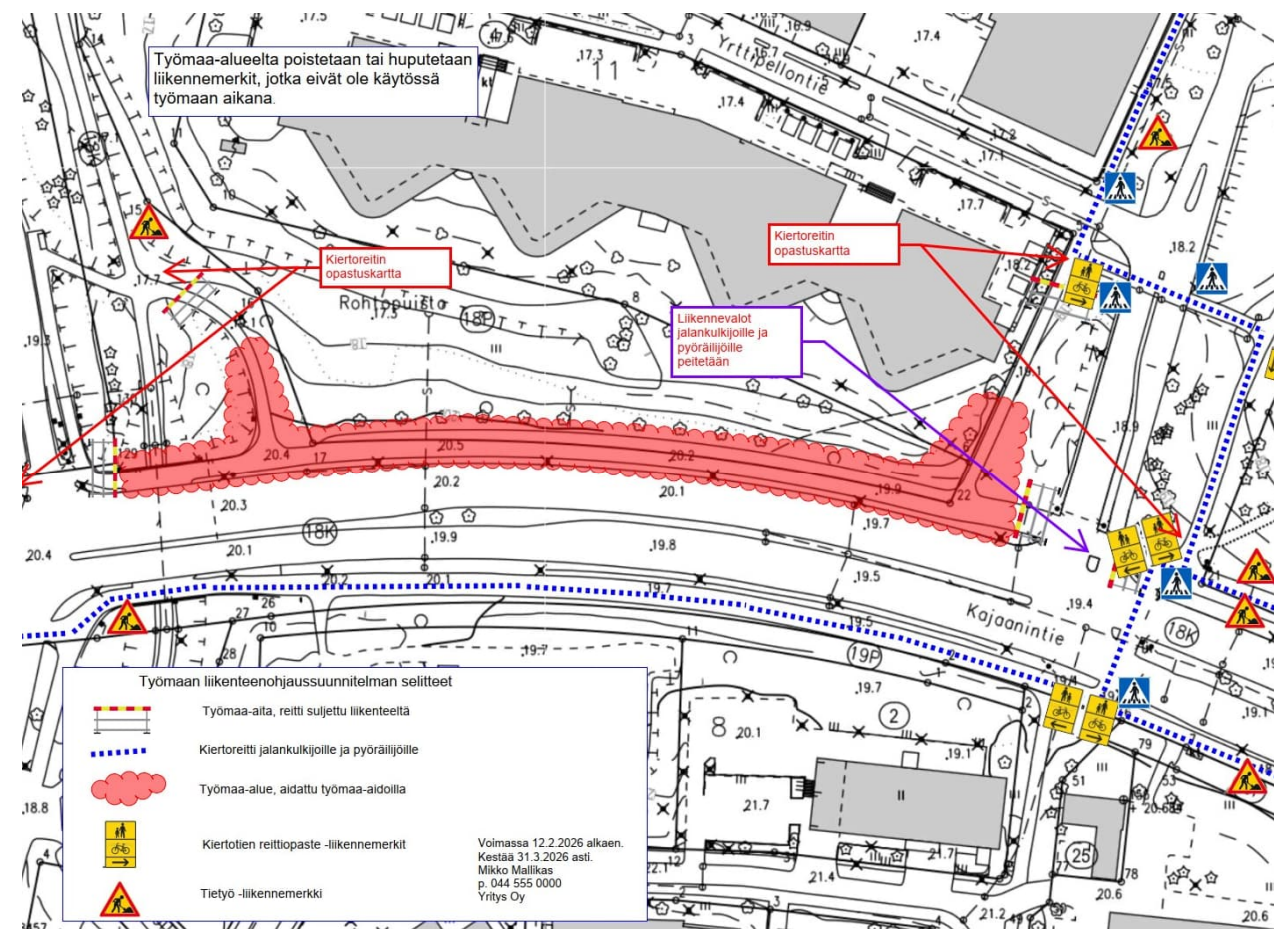
Työvaihekohtaisilla liikenteenohjaussuunnitelmapaketoilla esitetään seuraavat asiat:

- rajattu työalue, ja kulkureitit työalueelle
- bussipysäkit
- kävelytiet
- pyörätiet
- ajoneuvoliikenteen kaistat
- pelastustiet
- nostopaikat
- kaistajärjestelyt
- tiemerkinnyt
- liikennevalot
- liikennemerkit
- viitoitus
- suojaukset ja aitaukset
- poistettavat/peitettävät liikennemerkit ja tiemerkinnyt
- opaskarttojen paikat

Liikenteenohjauksessa on tärkeää huomioida ohjauslaitteiden lainmukaisuus ja esteettömyys sekä oikea-aikainen toteutus ja sijoittaminen. Kaikki liikennemuodot tulee huomioida kaikista kulkusuunnista:

- jalankulku ja pyöräily
- mahdolliset pelastusajoneuvot
- joukkoliikenne, pysäkkimuutokset, lähibussi
- moottoriajoneuvoliikenne

Laadukkaassa suunnitelmassa liikennemerkit erottuvat pohjakartan neutraalista väryksestä, reittien symbolit ovat selkeät ja liikennemerkkien suunnat helposti ymmärrettävissä.

MILLAISIA LIIKENTEENOHJAUSLAITTEITA?

- ✓ Tieliikennelain mukaiset ja esteettömät sekä mahdollisuuksien mukaan oikeat liikennemerkit lisäävät selkeyttä sekä jalankulun ja pyöräilyn tunnistamista tärkeänä kulkutapana.
- ✓ Liikennemerkkien sijoittaminen ei saa häiritä jalankulkua ja pyöräliikennettä.
- ✓ Varoitusvilkut ja -valot hämärässä ja pimeään aikaan, lisävalaistuksen käyttäminen
- ✓ Risteyskohdissa ja liittymäalueilla aidat ja esteet, jotka eivät vaaranna näkemiä (esim. raskas kaide)
- ✓ Asetellaan omiin tolppiin painoineen (liikennemerkit ja kiertotien opasteet)

MITEN TOTEUTETAAN VAIHTOEHTOINEN REITTI?

- ✓ Ensisijaisesti moottoriajoneuvoliikenne kiertää
- ✓ Kiertoreitin ominaisuudet eivät saa muuttua merkittävästi heikommiksi kuin alkuperäinen reitti (mm. pituus, valaistus, tasoerot jne.)
- ✓ Ohjaus kiertoreitille ja takaisin alkuperäiselle reitille
- ✓ Opastemerkit asetellaan siten, että aina edelliseltä näkee seuraavan
- ✓ Kiertoreitin kohteen opastaminen mahdollisuuksien mukaan. Ei kiertoreittiä ilman kohdetta
- ✓ Täydennetään opaskartalla, jossa kiertoreitti kuvattu

MITEN TÄYDENNETÄÄN?

- ✓ Valaistuksella
- ✓ Visuaalisella ohjauksella, kuten kadun maalauksilla
- ✓ Tarvittaessa henkilö ohjaamaan

Opastus ja ohjaus maastossa

Työmailla tulee lainmukaisten liikennemerkkien ja työmaataulun antaman infon lisäksi tarjota maastossa selkeä opaskartta, josta saa kokonaiskuvan työmaan aiheuttamista liikenteellisistä muutoksista. Kohtiin, joissa liikenne ohjataan pois tavanomaiselta reitiltä, asetetaan opaskartat kulkusuunnan mukaisesti. Opaskartta laaditaan Oulun kaupungin tarjoamalle karttapohjalle laatutason ja ulkoisen ilmeen säilyttämiseksi (<https://kartta.ouka.fi/>).

MILLAINEN OPASKARTTA?

- ✓ Kartan koko vähintään A3, jotta kartta on myös pyöräilijöille luettavissa: laminoitu ja asetetaan kaikista kulkusuunnista näkyväksi
- ✓ Laadukasta liikenteenohjaussuunnitelman karttaa voi hyödyntää myös opaskarttana
- ✓ Muutostilanteessa väliaikaisesti A4, täydennetään viestinnällä
- ✓ Fonttikoko mahdollisimman suuri
- ✓ Värikontrastit hyvät, vältetään punaisen ja vihreän käyttöä mahdollisuuksien mukaan
- ✓ Eri kulkumuotojen reitit erotellaan esimerkiksi erilaisilla viivatyypeillä.
- ✓ Kehys on tärkeä. Teipit eivät saa peittää tekstiä
- ✓ Opaskartat tolppiin ja riittävä jalusta painoineen

MITÄ HUOMIOIDA MAASTOSSA?

- ✓ Opaskartan oikea asettelu, oikeat paikat, näkyvyys kaikkiin kulkusuuntiin, vanhojen opaskarttojen poisto oikea-aikaisesti
- ✓ Ylläpito ja säännölliset tarkistukset opaskarttojen ja liikennemerkkien kunnosta
- ✓ Otettava huomioon opaskarttojen aiheuttamat näkemäesteet ja turvallisuuseikat.

MILLAINEN ILME JA SISÄLTÖ?

- ✓ Opaskarttojen ilme on yhtenäinen. (Isomman) hankkeen voi brändätä. Yhtenäinen ilme tekee työmaasta selkeämmän.
- ✓ Toteuttajan yhteystiedot ja palautekanava (Esim. QR-koodit) maastossa näkyvillä

Kiertoreitin laatua ja selkeyttä voi parantaa myös valaistuksella tai esimerkiksi maalaamalla kiertotien maastoon maalilla. Varsinkin lapsille tällainen opastus on opaskarttaa selkeämpi ratkaisu. Numeroidut ja riittävän isokokoisilla merkeillä opastetut ja näkyvät kiertoreitit ovat selkeitä seurata.

Esimerkkejä Tampereella ja Alankomaissa käytetyistä opastuksen keinoista.
Kuvat: Harri Vaarala, Oulun kaupunki

OULU

3. Esteettömyys

Esteettömyyden huomiointi

Esteettömyys tarkoittaa ihmisten moninaisuuden huomioon ottamista. Esteetön liikennenympäristö on automaattisesti toimiva kaikille kulkutavoille ja liikkujille mahdollistaen sen, ettei erityisjärjestelyjä tietyn liikkujaryhmän osalta tarvita. Kaikilla jalankulun ja pyöräilyn väylillä noudatetaan esteettömyyden vaatimuksia.

Huomioitavaa on

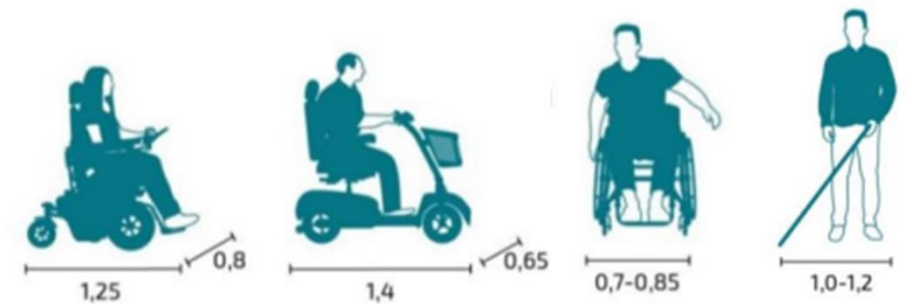
- Kulkuväylien riittävä leveys ja tasainen päällyste
- Luiskat ja tasoerot
- Suojaukset kaivantojen kohdalla, jotta mahdollistetaan turvallinen kulku
- Riittävä valaistus
- Selkeä ja looginen opastus koko matkalta. Huomioiden mm. kirjainkoko ja kontrastit.

Jalankulku ja pyöräreitit tulee toteuttaa samantasoisina yhteyksinä kuin ennen työmaata. Mikäli moottoriajoneuvot ja jalankulku sekä pyöräilijät ohjataan kulkemaan rinnakkain, tulee liikennemuodot erottaa aina raskailla suojakaiteilla. Vähäliikenteisellä väylällä pyöräliikenne voi olla ajoradalla.

Jalankulku- ja pyöräilyreitit laaditaan samaan laatutasoon kuin ennen työmaata ollut reitti. Kiertomatka tulee minimoida ja taata sujuvuus ja turvallisuus. Alueen erikoiskohteet ja sidosryhmät tulee huomioida.

SUOJATIEN voi poistaa käytöstä, jos korvaava ylityspaikka sijaitsee alle 100 metrin päässä.

Korvaavan ylityspaikan ollessa kaukana perustetaan väliaikainen suojatie, joka on turvallinen ja esteetön (luiskat, merkit, vilkut ja ajoratamerkinnit, jotka poistetaan, kun tarve loppuu.

Erilaisten liikkujien tilantarpeita
(Väyläviraston ohjeita 34/2022 s. 21)

Esteettömyyden vaatimukset

MITOITUS	✓ Jalkakäytävän tulee olla vähintään 1,5 metriä leveä ja yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän 2,5 metriä.
	✓ Jos kaiteilla rajattu kulkuväylä on pitkä, yli 15 metriä, tulee sille järjestää leveämpi, vähintään 1,8 metriä leveä kohtaamispaikka
	✓ Mikäli kulkuväylä on katettu, tulee vapaan korkeuden olla vähintään 2,2 metriä. Väylän ja luiskan enimmäiskaltevuus pituussuunnassa on 8 % ja sivukaltevuus voi olla enintään 2 %.
	✓ Esteettömyyden erikoistasolla jalkakäytävän suositus vähintään 2,5 m
	✓ Jalankulun laatureitillä suositus 2,5 m (jalkakäytävä) ja 4 m (yhdistetty jk + pp)
	✓ Pyöräilybaanan leveys 4 m tai 3,5 m
	✓ Pyöräilyn pääreitillä tavoitteena noudattaa Väyläviraston ohjetta (2,5 – 3 m kaksisuuntainen pyörätie) käyttäjämäärästä riippuen, yhdistetty jk + pp pääreitillä (4- 4,5 m) käyttäjämäärästä ja liikenneympäristöstä riippuen
KULKUPINTA	✓ Kulkupinnan tulee olla tasainen, kova ja pinta ei saa olla liukas sateellakaan.
	✓ Pintana vähintään tiivistetty ja tasattu 0–16 murske (tarkastettava ja huollettava riittävän usein, jotta pinta pysyy esteettömänä) tarvittaessa väliaikainen päällystys.
	✓ Vaatimukset koskevat myös väliaikaisia pysäkkejä sekä pysäkkien kulkuyhteyksiä.
LUISKAT	✓ Luiskan ja kaivannon yli johtavan sillan tulee olla yhtä leveä kuin siihen liittyvä väylä.
	✓ Luiskan tulee olla riittävän kantava, jotta se kestää painavankin sähköpyörätuolin (luiskan tulee kestää vähintään 250 kg paino)
	✓ Luiskassa tulee olla vähintään 50 mm:n suojareunus, jos luiska ei rajoitu seinään.
	✓ Suojareunus tulee ulottua koko luiskan matkalle. Luiskan kynnyks saa olla enintään 20 mm.

KÄSIJOHTEET	✓ Käsijohde, läpimitaltaan 30–40 mm, tulee olla 0,9 metrin korkeudella ja suositeltavaa on, että toinen käsijohde on 0,7 metrin korkeudella.
	✓ Käsijohteen tulee jatkuu 0,3 metriä luiskan molempien päiden yli.
	✓ Käsijohteen tulee sijaita vähintään 45 mm etäisyydellä seinästä ja kiinnitys tulee olla käsijohteen alapuolelta, jotta siinä voi liu'uttaa kättä.
KAITEET	✓ Kaiteen korkeus, 0,9–1,1 metriä, määräytyy putoamiskorkeudesta. Kaiteessa tulee olla myös alapiena korkeintaan 0,1 metrin korkeudella maanpinnasta.
	✓ Kaide tulee olla aina, kun putoamiskorkeus on yli 0,5 metriä. Kaide voi olla tarpeellinen myös matalammissa korkeuseroissa mm. näkövammaisen turvaksi tai pyörätuolin käyttämisen helpottamiseksi. esim. kaapelin tai putken ylittävän luiskan ja tason kohdalla.
SILLAT	✓ Kävely- ja pyöräliikenteen väylällä kaapelin, putken tai muun vastaavan esteen ylitykseen käytetään siltaa ja sillan molemmissa päissä tulee olla kaiteellinen luiska.
	✓ Sillan tulee olla yhtä leveä kuin siihen liittyvä väylä ja sillan luiskattoman osuuden tulee olla vähintään 1,5 metriä pitkä.
MUUT	✓ Ajoradalla, jossa ei ole kävelyliikennettä, kaapelin suojaukseen voidaan käyttää "hidaste"-tyyppisiä elementtisuojia.

Lisätietoja esteettömyyden sekä jalankulku- ja pyöräliikenteen toteuttamiseen Ohjeet ja määräykset tilapäisille liikennejärjestelyille sekä esteettömän rakentamisen SuRaKu-ohjeistus.

4. Viestintä

Viestinnän periaatteet

Työmaiden viestintää toteuttavat urakoitsija ja kaupunki. Viestintä tulee tehdä oikea-aikaisesti ja monipuolisesti ennakkoiden kutakin viestinnän vaihetta. Viestintä tulee suunnitella heti hankkeen alussa sidosryhmäkartoituksen yhteydessä yhdessä rakennuttajan kanssa. Isommista hankkeista laaditaan viestintäsuunnitelma.

Viestinnällä varmistetaan, että kaikki osapuolet, tienkäyttäjät, tilaaja ja urakoitsijat, tietävät mitä tapahtuu, miksi, missä ja milloin. Viestinnällä voidaan vaikuttaa hankkeiden hyväksyttävyyteen ja poikkeustilanteiden vastaanottoon.

- Kaupungin viestintä hoitaa media- ja someviestinnän (aina aloituksesta ja pidemmistä hankkeista väli- ja päättymistiedote)
- Kaupungin rakennuttajan vastuulla on toimittaa tietoa kaupungin viestijälle hyvissä ajoin sekä toimittaa aineistoa viestinnän tueksi
- Urakoitsijan vastuulla on kiinteistökohtainen viestintä ja opastus maastossa sisältäen myös lähikiinteistöille tiedottamisen.

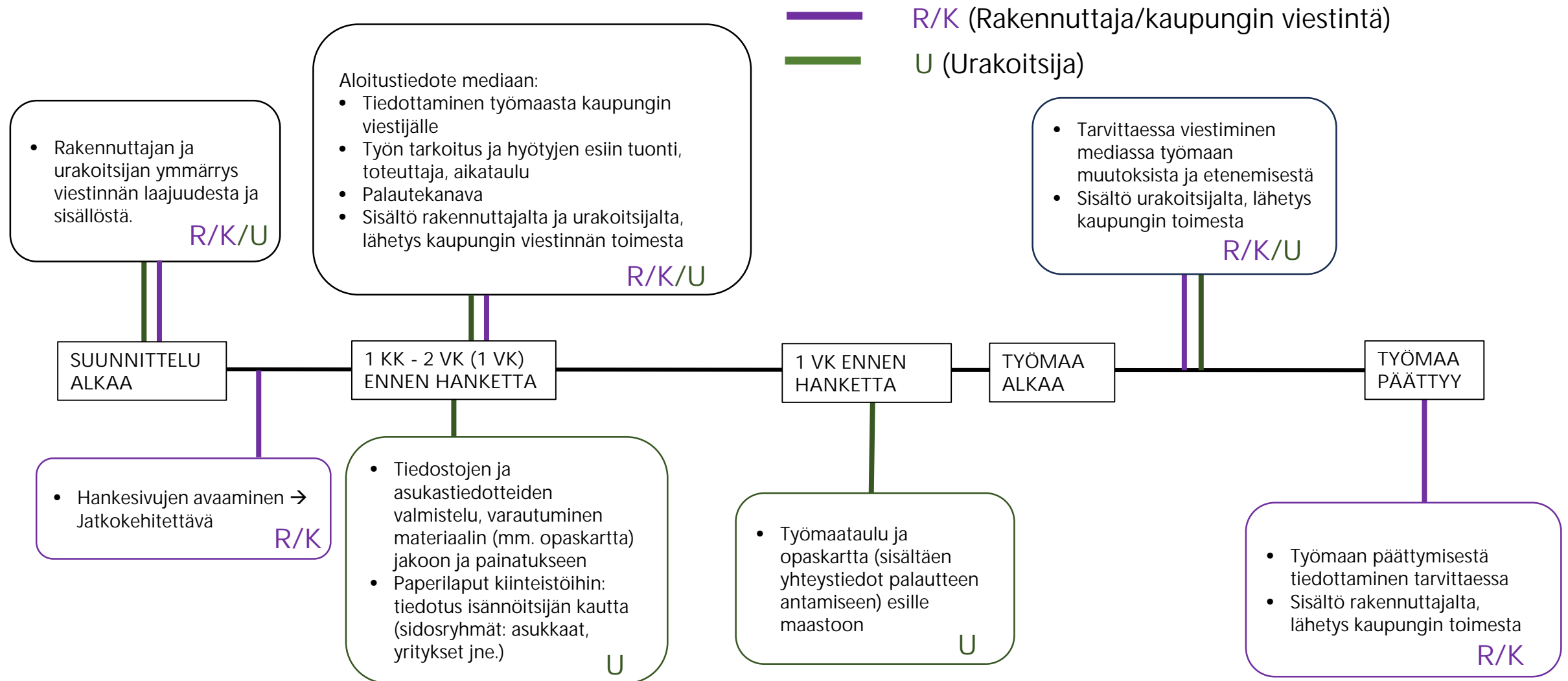
PERIAATTEET

- ✓ Toteutetaan ennen ja tarvittaessa jälkeen ja aikana
- ✓ Kerrotaan miksi tehdään, missä, milloin
- ✓ Yhtenäinen viestinnän ilme.
- ✓ Palautekanava saatavilla. Usein riittää, että on mahdollisuus antaa palautetta, myös kaupungille.
- ✓ Isommista hankkeista tehdään viestintäsuunnitelma
- ✓ Selvitetään ennakkoon eri tahot, joita hanke koskettaa ja tiedotetaan heille hankkeesta: pelastusviranomaiset, ensihoito, poliisi, päiväkodit, koulut, julkisen liikenteen viranomaiset, näkövammaiset ja liikuntarajoitteiset, pyöräily-yhdistykset, ELY, vaikutusalueen muut mahdolliset hankkeet jne.

MISSÄ KANAVISSA TIEDOTETAAN?

- ✓ Kaupunki hoitaa media- ja some-viestinnän
- ✓ Urakoitsija viestii maastossa ja lähikiinteistöille
- ✓ Työmaa-aidoissa voi mainostaa sähköisiä kanavia.
- ✓ QR-koodia voi hyödyntää hankesivuille tai palautekanavaan ohjaamiseen

Viestinnän aikajana

OULU

Liitteet

Rakennuttajan/ luvan antajan / valvojan muistilista tilapäisistä liikennejärjestelyistä

Ennen hanketta

- Ohjeet: Tilapäisissä liikennejärjestelyissä tulee noudattaa ohjetta "Ohjeet ja määräykset tilapäisistä liikennejärjestelyistä" sekä lisäksi soveltuvin osin Väyläviraston ohjetta "Liikenne tietyömaalla" ja Suomen kuntatekniikan yhdistyksen "Tilapäiset liikennejärjestelyt katu- ja yleisillä alueilla"
- Lähtöaineisto: Varmistetaan, että urakoitsijalla on tarvittavat lähtötiedot tilapäisten liikennejärjestelyjen suunnitteluun sekä tieto järjestelyissä huomioitavista vaatimuksista.
- Palaverit ja tiedonvaihto: Katutyöurakoissa järjestetään erillinen palaveri liikennejärjestelyistä urakoitsijan kanssa ennen työmaan aloituskokousta. Tarvittaessa myös kaupungin liikennesuunnittelun konsultointi.
- Liikenteenohjaussuunnitelma: Urakoitsijalta edellytetään suunnitelmaa tilapäisistä liikennejärjestelyistä yleisten alueiden lupien osalta 21 päivää ja katu-urakoiden osalta 14 päivää ennen urakan alkamista. Suuremmissa urakoissa myös useamman vaiheen suunnitelmat tulee toimittaa kerralla. Suunnitelmat tarkistetaan ennen järjestelyjen toteutusta.
- Kulkumuotojen priorisointi: Noudatetaan Oulun kaupungin liikennemuotojen työmaanaikaista priorisointijärjestystä:
  1. Esteettömyys ja pelastusajo
  2. Jalankulku
  3. Pyöräliikenne
  4. Joukkoliikenne
  5. Raskas liikenne, erikoiskuljetukset
  6. Henkilöautoliikenne
- Viestintä ja tiedotus: Varmistetaan, että urakoitsija tietoinen viestinnän vaatimuksista ja sovitaan työnjako. Tarkastetaan urakoitsijan opaskartta (vähintään A3) kohteen liikennejärjestelyistä. Toimitetaan tieto kaupungin viestinnälle hankkeen alkamisesta.

Hankkeen aikana

- Liikennejärjestelyiden valvonta: Liikennejärjestelyiden ja väylien laatutason toteutumista valvotaan säännöllisesti. Puutteisiin puututaan välittömästi ja tarvittaessa keskeytetään työmaa. Tarvittaessa päivittyvien liikenteenohjaussuunnitelmien kommentointi.
- Viestintä: Valvotaan, että opaskartat ovat ajan tasalla. Toteutetaan asukasviestintää tarvittaessa myös hankkeen aikana. Reagoidaan asukaspalautteisiin.

Hankkeen päättyessä

- Ennallistaminen: Katu-urakan osalta valvotaan kohteen ennallistamista tai tarkistetaan, että liikennejärjestelyt ovat toimivat huomioiden jäävä tilanne.
- Viestintä: Tiedotus kohteen valmistumisesta kaupungin sisällä ja merkittävimmässä kohteissa myös asukkaille ja medialle (Internet, some, mahdolliset hankesivut).

Urakoitsijan muistilista tilapäisistä liikennejärjestelyistä

Ennen hanketta

- Ohjeet: Tilapäisissä liikennejärjestelyissä tulee noudattaa ohjetta "Ohjeet ja määräykset tilapäisistä liikennejärjestelyistä" sekä lisäksi soveltuvin osin Väyläviraston ohjetta "Liikenne tietyömaalla" ja Suomen kuntatekniikan yhdistyksen "Tilapäiset liikennejärjestelyt katu- ja yleisillä alueilla"
- Nimetään työmaajärjestelyistä vastaava, joka valvoo ja dokumentoi järjestelyiden toteutumisen.
- Kulkumuotojen priorisointi: Noudatetaan Oulun kaupungin liikennemuotojen priorisointijärjestystä tilapäisten liikennejärjestelyiden suunnittelussa:
  1. Esteettömyys, pelastusajo
  2. Jalankulku
  3. Pyöräliikenne
  4. Joukkoliikenne
  5. Raskas liikenne, erikoiskuljetukset
  6. Henkilöautoliikenne
- Lähtöaineisto: Tutustuminen alueen ominaispiirteisiin: <https://kartta.ouka.fi>. Lupien (mm. joukkoliikenteen reittimuutokset ja liikennevalomuutokset) hoitaminen ja keskustelu rakennuttajan kanssa.
- Palaverit ja tiedonvaihto: Aloituspalaveri liikennejärjestelyistä rakennuttajan kanssa ennen työmaan aloituskokousta. Viestinnän suunnittelu. Palauteväylän (esim. QR-koodin) lisääminen työmaatauluun/opaskartan tekstisivulle. Tiedottamisen toteuttaminen suunnitelman mukaisesti
- Liikenteenohjaussuunnitelma: Suunnitelman toimittaminen kaupungille kommenteille 21 vrk (yleiset alueiden luvat) tai 14 vrk (katu-urakat) ennen työn aloittamista. Tavoitellaan järjestelyissä vastaavaa laatutasoa kuin alkuperäinen. Suuremmissa katu-urakoissa useamman vaiheen suunnitelman toimittaminen kerralla. Vähintään A3 opaskartan toimittaminen kommenteille.
- Opastus: Työmaataulun asettaminen maastoon näkyvälle paikalle 1 vk ennen työmaan alkua. Laminoidun opaskartan/karttojen asettaminen maastoon näkyville paikoille (tulee näkyä molemmista kulkusuunnista).

Hankkeen aikana

- Tilapäiset järjestelyt: Työmaanaikaisten kiertoteiden ja muiden väylien laatutason ylläpito vastaavana kuin alkuperäinen reitti. Työmaanaikaisten väylien laadukas kunnossapito.
- Liikenteenohjaussuunnitelma: Suunnitelmien muutosten hyväksyttäminen ja toteuttaminen maastoon.
- Viestintä ja opastus: Tiedottaminen kiinteistöille työmaan liikennejärjestelyjen muutoksista ennakkoon ja ajantasaisesti. Toteuta opastus laadukkaasti. Opaskartan ajantasalla pitäminen.
- Valvonta: Omavalvonta ja sen dokumentointi sovitun mukaisesti. Työmaan vastuuhenkilö tarkistaa olosuhteet päivittäin ja työmaa kuvataan vähintään perjantaisin, jotta tilanne voidaan todentaa ennen viikonloppua. Esteettömyyskävelyiden hyödyntäminen.

Hankkeen loppuessa ja päätyttyä

- Tilapäiset järjestelyt: Työmaan ennallistaminen: Työmaajärjestelyistä vastaava huolehtii, että liikennemerkkit, valaistus yms. on palautettu työmaata edeltävään tilanteeseen.
- Viestintä: Hankkeen päättymisestä tiedottaminen kaupungille

Tiedotemalli (media)

Tilapäiset liikennejärjestelyt otetaan käyttöön [alkupäivä] – [loppupäivä] [alueella / kadulla]

[Julkaisupäivä: pp.kk.vvvv]

Katu saneerataan [alkupäivä] – [loppupäivä] välisenä aikana. Työt aiheuttavat väliaikaisia muutoksia liikennejärjestelyihin ja vaikuttavat alueella liikkumiseen.

Töiden tavoitteena on [esim. "parantaa liikenneturvallisuutta ja jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteita" / "uudistaa vesihuoltoa ja katuvalaistusta"]. Rakennustöiden aikana alueella on poikkeuksellisia liikennejärjestelyjä, joilla varmistetaan työn turvallinen toteutus ja liikenteen sujuvuus.

Jalankulku ja pyöräily: [Esim. "Jalankulun- ja pyöräliikenteen väylä siirretään kadun pohjoisreunalle. Väliaikaiset reitit on opastettu maastossa."]

Joukkoliikenne: [Esim. "Bussipysäkki [nimi] siirtyy tilapäisesti osoitteeseen [uusi sijainti]]

Moottoriajoneuvoliikenne: [Esim. "Moottoriajoneuvoliikenne katkaistaan osoitteiden X ja Y väliltä, ja liikenne ohjataan kiertotietä pitkin Z-kadun kautta."]

Liittymät ja kiinteistöt: Töiden aikana varmistetaan kulkuyhteydet alueen kiinteistöihin, yrityksiin ja palveluihin. [Esim. "Kiinteistöille pääsee työn aikana, mutta kulkureitit voivat ajoittain muuttua. Muutokset merkitään maastoon opastein ja niistä tiedotetaan asukkaita erikseen."]

Meluhaitat: Työstä saattaa aiheutua ajoittaista melua ja pölyä erityisesti arkipäivisin klo 7–18 välillä.

Pyydämme alueella liikkuvia noudattamaan työmaan liikennemerkkejä ja opasteita. Urakka valmistuu [loppupäivä] mennessä.

Lisätietoja:

Urakoitsija: [yrityksen nimi]

Yhteyshenkilö: [nimi, puhelin, sähköposti]

Tilaaaja: [Esim. Oulun kaupunki / yksikkö]

Yhteyshenkilö: [nimi, titteli, puhelin, sähköposti]

Liitteeksi laitetaan havainnollinen kartta liikennejärjestelyistä

Tärkeää tuoda tiedotteessa esille:

- Mitä tehdään eli miksi poikkeukselliset liikennejärjestelyt ovat tarpeen
- Missä tehdään
- Milloin tehdään ja olosuhteiden kesto
- Selkeä ja jäsennelty teksti, jossa tuodaan esille, ketä muutos koskee
- Kuinka liikenneyhteydet muuttuvat eri kulkumuotojen näkökulmasta (jalankulku, pyöräliikenne, moottoriajoneuvoliikenne, pysäköinti)
- Lyhyt selitys siitä, mitä hyötyjä työstä on valmistuttuaan
- Selkeä kartta liikennejärjestelyistä ja mahdollinen verkkolinkki

Tiedotemalli (kiinteistöt, postilaatikkoon jaettava)

Tietoa alueenne liikennejärjestelyistä työmaan aikana

[Julkaisupäivä: pp.kk.vvvv]

Hyvä asukas,

Alueellanne tehdään [urakan kuvaus esim "sadevesiviemärin korjaustöitä" tai "kaapelointitöitä] [alkupäivä] – [loppupäivä] välisenä aikana. Työn aikana [kadun] ajorata kapenee ja liikennettä ohjataan tilapäisin liikennemerkkein. Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteys säilyy nykyisellään koko ajan.

Lisätietoja:

[nimi, puhelin, sähköposti]

Liitteeksi laitetaan
havainnollinen kartta
liikennejärjestelyistä

Tärkeää tuoda tiedotteessa esille:

- Mitä tehdään eli miksi poikkeukselliset liikennejärjestelyt ovat tarpeen
- Missä tehdään
- Milloin tehdään ja olosuhteiden kesto
- Kuinka liikenneyhteydet muuttuvat eri kulkumuotojen näkökulmasta (jalankulku, pyöräliikenne, moottoriajoneuvoliikenne, pysäköinti)
- Lisätietojen antaja
- Selkeä kartta liikennejärjestelyistä

Opaskarttamalleja

